

Алтай тил – бичиичилердин ойгор санаа-шүүлтезинде

Лазарь Кокышев

«Адайым» – деген алтай тилим,

«Энейим» – деген эрке тилим...

*Јер үстінде кандый да тилге
үренип алзам, је түней ле энемнин сүдиле
кожо эмген төрөл тилимди мен ундып
болбозым. Төрөл тилим – ол албатымнын
јебрен историязы, онын бүгүнги күни ле
келетен өйи...*

Албатым јуунаткан алтай тилим,

Аарчызы јытанган алтай тилим!..

Аржан Адаров

*Ададан адага, баладан балага
Артып калзын сөстөрис...*

*...Бис баштап ла алтай тилистин
байлыгын, онын көп аргазын биллип
алганыс...*

Эркемен Палкин

*...Балдардын төрөл тилин
школдордо сүрекей жаан кичеemelдү
үредери сүреен жаан керек болуп
турганы жарт. Албатынын тили – ол
бистин жүрүмис, албатынын тилин
өскүрип жарандылары, албатынын
санаа-күүнин көдүрери – ол кажы ла
үредүчинин, писательдин кереги.
Бистин эмдиги тилис – ол албатынын
тирү тили!...*

Борис Укачин

Алтай кижининг тилинде –

Алтай тилдин кимирти.

Алтай кижининг канында –

Алтан каннын јумирти!..

Кижининг төрөл тили – эненин эки эмчегинин не де солып болбос тату сүди шинип калган агару тил. Төрөл јеринин ле төрөл улузынын кебери база бу тилдин күүзінде...

Төрөл тил, төрөл сөс – ол бистин эн јаан байлыгыс. Оны јылыйткан кийинде, ойто табарга ла орныктырарга күч эрјине. Онын салымы бистен камаанду... Тил – ол өскө калыктарла колбу тудатан, најылыкты ла јарашты көргүзетен күскү, көс, кулак ла сезү – ончо бар ла айдынатан арга. Ару, тирү, ундылбас сөс учун! Јоннын азында эмес, јөөп койгон сөзінде.

Таныспай Шинжин

*Јаштан өскөн јуртымда
Эне тилим эрке угулат...*

*Кайран төрөл тилим
Кабайда алган энчим...*

*...Кайран төрөл тилим,
Неден де сен баалу.*

Паслей Самык

Јебрен алтай тил...

Јок, сен түней ле

Јараш ла јаны

Кеен сөстөрлө

Јажарып өзөринг,

Керсү јебрен тил...

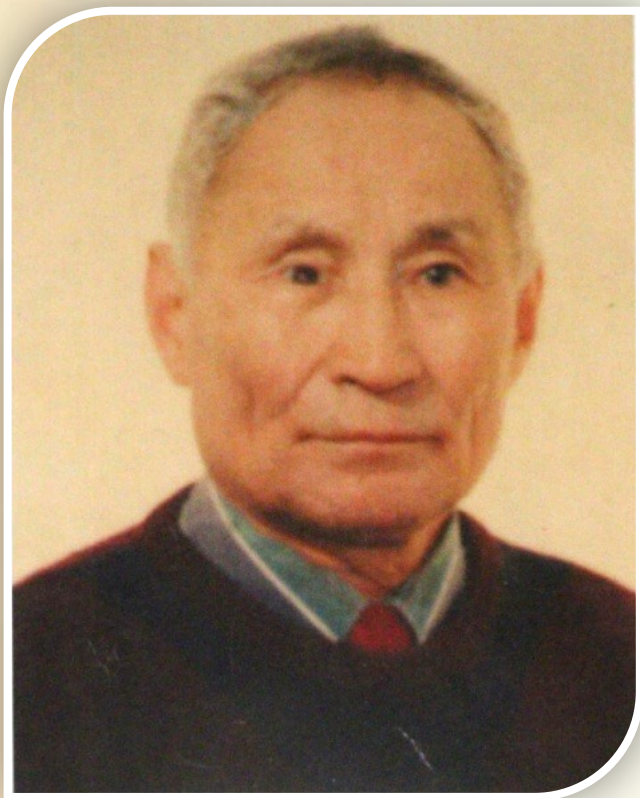

Төрөл тилибис тоойлы,

Төрөл үнибис сүүйли...

Шатра Шатинов

*Араан-чороонду туулар ортодо,
Алтай јурттарда – тилдин судазы.*

Ондо байлык, јөөжө ондо,

Ондо тилистин јеезелү уйазы...

Эзендей Тоюшев

...Тилим – ол менин өзүмим,

Тазылым болгон албатым.

Тилим – ол менин магым,

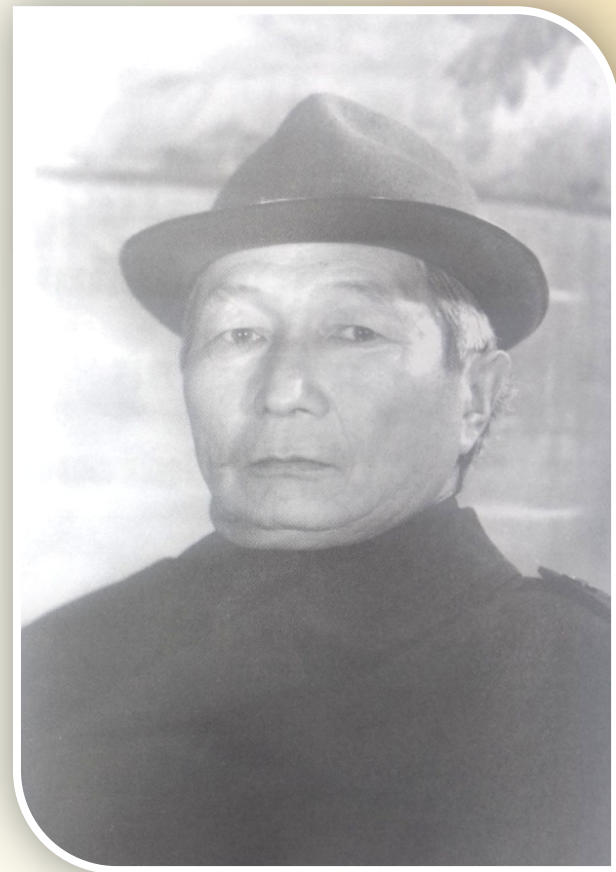
Төрөл жерим, Алтайым.

Сергей Манитов

***Энем ошкош эрке тилим,
Балам ошкош баалу тилим...***

***Эмчегиле эмискен,
Энем ошкош эрке тилим!
Эт-жүректинг тынын берген,
Адам ошкош ару тилим...***

Бронтой Бедюров

*Менин тилим макты сүүбес,
Öскө тилдерге күйүнип билбес...*

*Уткучы ла омок, јалакай да тилим,
Уткачы ла чечен, учурлу да тилим...*

Тил, кылык-јан – мөнкүликтин танмазындый. Кажы ла кижинин маңдайына ла јүрегине, кажы ла калыктын тилине, салымына, түүкилик јолына «чыт» эттирте базылган танма бар...

Байрам Суркашев

*Эне тил, эрјине тил,
Эрмегимде эптү тил...*

Төрөл тил – ол албатынын тазылы...

*Акту бойыма тилим – эрјине,
Амзап көргөм амтамын эрдимле...*

Албатынын жүрүми, арузы, сергеги онын тилинде...

Айдыш Яймин

*Алтай тилим, алтай тилим,
Агару тилим, адалык тилим...*

*Эрјине тилим, энчилик тилим,
Эрке тилим, эмчек тилим...*

*...Кайран тилим, кару тилим,
Канча чактарга кайылба, тилим.*

Сурайя Сартакова

Тилин кайылза, сен јон болуп јок!

Тирү кайлыкта төс чыду јок...

*Алтай тилим – чечен тил. ...
Чололоп то айт, мактап та айт, аткан
октый – јаспас.*

*Ээлгир тил. Угуп отурзан, тирү
тын-ийде урулып тургандый. Кайдый
койу, кожондый коо, сарындый өткүн,
эзиндий јенил.*

*Эптү тил. Бой-бойына тизилип,
эптү-эптү улалып браадар. Энедий
ээлип турар, тыттый бек ле быжу,
мөштий јымжак, угаштыра айтканы –
корбологон артыштый...*

Анчы Самунов

*Тилим менин жүзүн өндөрлү
Тизилген жараш эрјине-јинји...*

*Тынына, канына шинип калган
Тилинди качан да ундыба, балам...*

*Кандый ла улу тилдерди ондозон,
Алтай тилин ундыба, балам...*

Айастан Чынат

Алтай тилим

Ол – менин жүрүмүм.

Ол – менин салымым.

Ол – менин түштерим...

Толунай Топчина

**Алтай тилим – эрјине тилим
Кааза айыл ичинде,
куурып эткен талканда...**

**...Алтай тилис, төрөл тилис –
Көстинг чогындый,
Көгүстинг одындый,
Чеберлейтен байлыгыс.**

**Төрөл тил – мөнкүлик тонмок, качан да соолбос, кунурабас...
Тилин билген кижининг курчуузы бек! Тилин кичееген кижининг јолдоры
элбек!**

Карлагаш Элдепова

*Теленит тилим – телкем тилим –
Тергеемде иле төрөл кимиртим.*

*Орчолон чактарда орого базырткан
Ойгор тилимнин күүлери жоголбос...*

*Теленит кимиртим – жебрен тилим,
Телекей өткүре угулзын күүлерин.*

*Кайран сөстөрүм, кару эрмегим –
Канча чактардан берилген бай энчим...*

